

T.C.
SAĞLIK BAKANLIĞI
Verem Savaşı Dairesi Başkanlığı

Sayı : B.10.0.VSD.0.00.00.06-010/
Konu : Doğrudan Gözetimli Tedavi

T.C.
SAĞLIK BAKANLIĞI
Verem Savaşı Daire Bşk.Şaha
Hizmetleri Şube Müdürlüğü
28 Ağustos 2009 10:44:32 /3696

.....VALİLİĞİNE
(İl Sağlık Müdürlüğü)

GENELGE
2009/51

İlgi: 2006/78 tarih ve 857 sayılı genelgemiz.

İlgi genelge ile verem kontrol programında belirlenen ülke hedeflerine ulaşmak üzere Doğrudan Gözetimli Tedavi Stratejisinin ülke genelinde uygulanmasına geçilmiş ve bu konuda başta İl Sağlık Müdürlükleri olmak üzere tüm sağlık kuruluşlarının her düzeyde üzerine düşen görevleri eksiksiz yerine getirmesi istenmiştir.

Geçen bu süre içerisinde illerde yapılan faaliyetler Bakanlığımız tarafından titizlikle takip edilmekte olup, karşılaşılan sorunlar ve hizmetin ifası sırasında yaşanan aksaklıkların giderilmesi amacıyla illerde Doğrudan Gözetimli Tedavi (DGT) çalışmalarının İl Sağlık Müdürlükleri tarafından, Verem Savaşı İl Koordinatörleri ile birlikte hassasiyetle gözden geçirilmesi gerekmektedir.

İl Sağlık Müdürlüğü Bulaşıcı Hastalıklar Şubesi ve Verem Savaşı İl Koordinatörü; birlikte DGT'nin uygulanmasında aktif rol alarak düzenli denetimlerde bulunacaktır. Ayrıca Verem Savaşı Dairesi Başkanlığı tarafından oluşturulacak "Verem Savaşı İzleme ve Değerlendirme Ekipleri" tarafından illere ziyaret yapılacak ve il düzeyinde yapılan DGT uygulamaları ile bunlarla ilgili kayıtlar kontrol edilecektir.

Uygulamaya esas olmak üzere;

1. Verem hastasına DGT uygulanması işleyişinden, hastanın ikamet ettiği ilin İl Sağlık Müdürlüğü sorumludur.
2. DGT'de en iyi gözetimcinin bir sağlık personeli olması gerektiği ilkesinden hareketle verem hastasının tedavisinde ildeki tüm sağlık kurum ve kuruluşlarında çalışan her sağlık personeli gözetimci olmak üzere görevlendirilebilecektir.
3. DGT'nin uygulanma kayıtlarının tutulması ve raporlanması işlerini İl Sağlık Müdürlüğü Bulaşıcı Hastalıklar Şubesi yürütür.
4. DGT'nin planlanması;
 - a. Aile hekimliğine geçilmeyen illerde; verem hastasının dispansere kaydı sırasında DGT uygulaması hakkında bilgi verildikten sonra dispanser doktorunca veya birden fazla doktor olan dispanserlerde sorumlu doktor tarafınca görevlendirilen dispanser

./..

T.C.
SAĞLIK BAKANLIĞI
Verem Savaşı Dairesi Başkanlığı

doktoru, hasta ve ailesiyle görüşerek; hastanın yaşı, genel durumu, çalışma hayatı ve sosyal durumu dikkate alınarak ne zaman, kim tarafından (DGT gözetmeni) nerede en uygun DGT uygulaması yapılacağı kararlaştırılır. Sonra EK-1’de yer alan “Tüberkülozlu Hasta ve DGT Bilgi Formu” doldurularak aynı gün İl Sağlık Müdürlüğü Bulaşıcı Hastalıklar Şubesine bildirir.

b. Aile hekimliğine geçilen illerde; verem hastasının dispansere kaydı sonrasında dispanser doktoru, hastayı ilgili aile hekimine yönlendirir. Aile hekimi, hastaya DGT uygulaması hakkında bilgi verdikten sonra hasta ve ailesiyle görüşerek; hastanın yaşı, genel durumu, çalışma hayatı ve sosyal durumu dikkate alınarak ne zaman, kim tarafından (DGT gözetmeni) ve nerede en uygun DGT uygulaması yapılacağı kararlaştırılır. Sonra EK-1’de yer alan “Tüberkülozlu Hasta ve DGT Bilgi Formu” doldurularak aynı gün ilgili Verem Savaşı Dispanserine ve İl Sağlık Müdürlüğü Bulaşıcı Hastalıklar Şubesine bildirir.

5. Bulaşıcı Hastalıklar Şubesinde, gönderilen “Tüberkülozlu Hasta ve DGT Bilgi Formu” elektronik ortamda kaydedilir.

6. Tedavi boyunca DGT uygulama detaylarındaki değişikliklerde ve DGT gözetmeni değişikliğinde aynı gün içerisinde EK-1 ile ilgili yerlere bildirim yapılır.

7. Hasta için VSD’de hazırlanan ilaçlar ve EK-2’de yer alan “Aylık DGT İzlem Cetveli” DGT gözetmenine ulaştırılır. İlaçlar ve izlem cetveli gözetimde kalır, hastaya teslim edilmez.

8. Verem hastası, DGT gözetmeni eşliğinde günlük ilaçlarını içer ve “Aylık DGT İzlem Cetveli”ne hasta ve DGT gözetmeni tarafından günlük imzalar atılır ve ilaç içirilen yer ve saat yazılır.

9. DGT gözetmeni, hastanın tedaviye uyumuna destek olur. Hastaya ilaçların içirilemediği gün ilgili aile hekimine ve VSD’ne durumu bildirir. İlgili aile hekimi veya dispanser hekimi tarafından tedavisi amacıyla uygulanan DGT’nin gerekliliği olduğu hususunda hastanın ikna edilmesi sağlanmalıdır.

10. Hastanın kontrolleri VSD tarafından yapılarak kaydedilir. Tedavideki değişiklik yapıldığında veya tedavi sona erdirildiğinde VSD tarafından aynı gün içerisinde Bulaşıcı Hastalıklar Şubesine ve aile hekimliği uygulanan illerde aile hekimine durum bildirilir.

11. Verem Savaşı İl Koordinatörü, her ayın ikinci haftasında bir önceki ayda tedavi gören verem hastalarının DGT bilgilerini EK-3’teki “Aylık DGT Durumu Çizelgesi” ile Verem Savaşı Dairesi Başkanlığı’na gönderir.

12. Verem Savaşı İl Koordinatörü, hastalara DGT uygulanması için yukarıda yazılı olan sistemin kurulmasında, standartların belirlenmesi, eğitimlerin verilmesi ve izleme-değerlendirme çalışmalarında İl Sağlık Müdürlüğüne danışmanlık yapar. Uygulamada karşılaşılan sorunların çözümüne yardımcı olur.

./..

T.C.
SAĞLIK BAKANLIĞI
Verem Savaşı Dairesi Başkanlığı

13. İl Sağlık Müdürlüğü, ildeki DGT uygulamasını kontrol etmek amacıyla haberli veyahut habersiz izleme ve değerlendirme çalışmalarını yürütür. Tespit edilen aksaklıkların hızla çözümlenmesini sağlar.

Doğrudan Gözetimli Tedavi uygulamasının başarılı bir şekilde gerçekleştirilmesi ve devamlılığın sağlanması hususunda;

Bilgilerinizi ve gereğini önemle rica ederim.

Prof. Dr. Nihat TOSUN
Bakan a.
Müsteşar

EK: Form (3 adet, 3 sayfa)

DAĞITIM: 81 İl Valiliğine

TÜBERKÜLOZLU HASTA ve DGT BİLGİ FORMU

EK-1

Soyadı	Adı	T.C. Kimlik No	Baba Adı	Form Dolduran Birim/Kurum
Doğum Yeri	Doğum Tarihi	Cinsiyeti	Sağlık Güvencesi	TB Hasta Defter No
Hastanın açık adresi (mahallesi ve ilçesi mutlaka belirtilecek):				DGT Gözetmenin Adı- soyadı
Hastanın Telefonları:		DGT Uygulanacak Yer		DGT Gözetmeninin Telefonları:

Olgu tanımı

☐ Yeni	☐ Nüks	☐ Tedaviyi terkten dönen	☐ Ted. başarısızlığından gelen	☐ Kronik	☐ Nakil gelen
-------------------------------	-------------------------------	---	---	---------------------------------	--------------------------------------

Tanıda bakteriyoloji

Materyal cinsi	Yayma sonucu	☐ pozitif	☐ negatif	☐ yapılmadı	☐ bilinmiyor
	Kültür sonucu	☐ pozitif	☐ negatif	☐ yapılmadı	☐ bilinmiyor

Hastalığın yeri (ikisi birden işaretlenebilir)

☐ Akciğer	☐ Akciğer dışı	Doku tanısı	☐ Yok	☐ Var
Tutulan organ:(.....)			(materyal.....)	

Tüberküloz tedavisi bilgileri

Tanı Koyan Kurum	Tedavi Başlayan Kurum

Tedavi başlama tarihi	Tedavide Kullanılan İlaçlar	H ()	R ()	Z ()	E ()	S ()
	Kullandığı gün sayısı					

Doğrudan Gözetimli Tedavi (DGT) Bilgisi

Hasta ve yakınlarıyla DGT için gözetim planı yapıldı mı? Evet Hayır

Gözetim planına göre nerede ilaç içirilecek?

DGT kim tarafından uygulanacak?

DGT planlamasıyla ilgili açıklanması gereken durumlar

--

Tarih

Bu formu dolduran doktorun imzası ve kaşesi

...../...../20

.....

Not: Bu form, hastayla görüşülerek doldurulur ve aynı gün Sağlık Müdürlüğü Bulaşıcı Hastalıklar Şube Müdürlüğüne faksla gönderilir. Ayrıca aile hekimliğine geçilen illerde aile hekimleri bu formu ilgili VSD'ye de iletir. **Hastaya ait bilgilerin gizliliğine dikkat edilir.**

AYLIK DGT DURUM RAPORU

EK-3

İLİN ADI:

AİT OLDUĞU AY/YIL:

Düzenlenen Tarih:

	* İLÇE ADI	** TEDAVİDEKİ TB HASTA SAYISI (1+2)	DGT UYGULANAMAYAN HASTA SAYISI (1)	DGT UYGULANAN HASTA SAYISI (2) (2=3+4+5+6)	DGT GÖZETMENİ İLE İLGİLİ BİLGİLER				İL DIŞINDA OLAN HASTA SAYISI
					SAĞLIK PERSONELİ		SAĞLIK PERSONELİ DIŞI		
					Sağlık Kuruluşunda DGT Uygulanan Hasta Sayısı (3)	Evde / İşyerinde DGT Uygulanan Hasta Sayısı (4)	EV HALKI (5)	DİĞER (6)	
1									
2									
3									
4									
5									
6									
7									
8									
9									
10									
11									
12									
13									
14									
15									
16									
17									
18									
19									
20									
	TOPLAM								

Not: DGT gözetmeni veya uygulama yeri değişikliğinde, ay içinde en uzun süre yapılan uygulama esas alınmalıdır.

* İlgili ayda VSD'lerde kayıtlı olan tedavideki hastaların DGT uygulama özellikleri ilçe temelli olarak (merkez ilçede dahil) çizelgede gösterilir.

ONAY

** Aylık DGT Durumu Çizelgesi ay sonunda doldurulduğundan ay sonunda tedavideki TB hastaları esas alınır. Ay içinde tedaviden çıkmış olanlar gösterilmez.